

2011-2012

Mölstadskolans

Likabehandlingsplan

mot

Diskriminering

och

Annan kränkande behandling

Reviderad 2011-06-22

Innehållsförteckning	sid.2
Vision Vad säger Skollagen och Diskrimineringslagen	sid.3
Definition av diskriminering , annan kränkande behandling och aktuella begrepp	sid.4
Trygghetsteam Kamratstödjare Främjande arbete	sid.5
Rektors ansvar Kartläggning	sid.6
Nulägesanalys Mål Förebyggande åtgärder	sid.7
Skolans åtgärder vid diskriminering och annan kränkande behandling Elev – Elev Åtgärder när vuxna kränker barn/elever	sid.8
Vad står i kommunens jämställdhetsplan?	Bilaga 1
Incidentrapport	Bilaga 2

Vision

På Mölstadskolan ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

All personal i samarbete med vårdnadshavare och elever arbetar aktivt mot kränkande behandling.

Vad säger Skollagen och Diskrimineringslagen

För att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan och därmed värna elevernas mänskliga rättigheter ska eleverna ha ett rättsskydd, likvärdigt det skydd som finns för skolans anställda. Från april 2006 har skolor en skyldighet att arbeta aktivt för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkningar av elever.

Skolans likabehandlingsarbete regleras av Skollagen och Diskrimineringslagen:

Skollag 2010:800

1 kap. 5 §

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

6 kap. 8§

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avser att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.”

Diskrimineringslag 2008:567 1 kap. 1 §

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder,sexuell läggning eller ålder.”

Definition av diskriminering, annan kränkande behandling och aktuella begrepp

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder.

Annan kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elevs värdighet. Mobbning ingår i detta begrepp. Med mobbning avses att någon blir utsatt för negativa och kränkande handlingar under en tid.

- Verbalt genom elaka ord, rykten, obehagliga mail och sms.
- Fysiskt genom knuffar, slag, förstörda kläder och saker.
- Psykosocialt genom utfrysning, miner, suckar, fniss och skratt.
- Texter och bilder, teckningar, sms, mms, meddelanden på olika webbcommunities

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- fysisk (bli utsatt för slag och knuffar)
- verbal (bli hotad eller kallad hora, bög)
- psykosocial (bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms).

Rasism är när man anser att vissa folkgrupper som mindre värda, och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet avser motvilja mot grupper som skiljer sig från den egna gruppen.

Homofobi avser motvilja mot eller förakt för homo- eller bisexualitet och homo- eller bisexuella personer.

Sexism är ett negativt handlingsätt mot en individ vars könsidentitet skiljer sig från normen.

Ålder är när någon diskrimineras eller trakasseras på grund av sin ålder.

Könsöverskridande identitet är när någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Trygghetsteamet

består av personal för åren 4-6, 1-3, skolsköterskan samt en personal från fritids och rektor; Niclas Seydlitz, Susanne Andersson, Rigmor Berndtsson, Ethel Boman, en fritidspersonal samt en gruppleddare för Kamratstödarna.

När personalen på skolan har agerat enligt handlingsplanen, kopplas trygghetsteamet in om ingen förändring har skett, trots upprepade samtal och upprättat åtgärdsprogram.

Trygghetsteamet kan handleda andra lärare, samt vara behjälplig med aktuell litteratur.

Trygghetsteamet träffas ca en gång/månad för planering och uppföljning av sitt arbete. Rektor är sammankallande. Dessa träffar läggs in i kalendarier vid höstterminsstarten.

Kamratstödare

I år 4 – 6 arbetar vi med kamratstödare. De elever, som utsetts till kamratstödare, träffas en gång i månaden tillsammans med respektive gruppleddare. Hela gruppen träffas två gånger per termin. För att få kontinuitet i arbetet är vår förhoppning att kamratstödare, som väljs i år 4 ska behålla uppdraget under hela perioden år 4 – 6. Valet av kamratstödare sker genom slutna omröstningar i varje klass. Dessa kamratstödare presenteras för hela skolan vid 6-åringarnas välkomstfest som sker i början av höstterminen.

Kamratstödarna i år 5 får en gång under läsåret utbildning av skolsköterskan.

En kamratstödjares uppgift är att se, vara lyhörd och förmedla händelser till sin gruppleddare eller klasslärare som kan vara av sådan art, att man kan misstänka diskriminering eller annan kränkande behandling. Rektor utser personal som blir gruppleddare, varav en person blir sammankallande för alla kamratstödare. Den sammankallande personen ska ingå i Trygghetsteamet. Val av kamratstödare och gruppleddare sker innan 15 september.

Främjande arbete

Främjande arbete syftar till att förstärka respekten för allas lika värde. Arbete görs i vardagen utan förekommen anledning och gäller alla elever. Här följer några exempel:

- Kontinuerligt diskutera och värdera de normer och regler som finns i skolan/samhället. Stor vikt läggs vid skolans sociala mål, där vi arbetar med för åldrarna lämpligt material. För diskussion i personalgruppen ansvarar rektor. För diskussion i barngruppen ansvarar klassföreståndare och fritidspersonal.
- All personal på skolan skall ingripa mot våld, mobbning och annan kränkande behandling.
- Hälsosamtal ansvarar skolsköterskan för i Förskoleklass, år 2, 4 och 6.
- Ett gott föräldrasamarbete med ömsesidigt utbyte är mycket viktigt. Ansvarar gör klassläraren.
- Kamratstödjarverksamhet. Ansvarar gör rektor.
- Att ge tid för elevvårdande diskussioner. Ansvarar gör rektor.
- Vuxennärvaro på raster och vid skolskjutsar. Rektor ansvarar.
- Stärka gemenskapen på skolan genom gemensamma aktiviteter från år F – 6:
  - Välkomstfest för förskoleklassbarnen. Ansvar år 6:s lärare
  - Avskedsfest för år 6. Ansvar år 2:s lärare
  - År F-6 ”Hela skolan samtalar” två ggr/termin. Ansvar Trygghetsteamet.
- Mentorerna på skolan informerar de nyanställda om likabehandlingsplanen. Ansvarar gör mentorerna.

Rektor och rektors ansvar

Mölstadskolans rektor tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling.

Ansvar

- Handlingsplanen gäller för ett läsår. Rektor har ett övergripande ansvar att handlingsplanen genomförs i alla led.
- Rektor ansvarar för att all personal ges möjlighet att utvärdera likabehandlingsplanen innan påsklovet. Rektor tar emot synpunkter om planen och vidarebefordrar dem till trygghetsteamet.
- Revidering av planen sker årligen i juni månad. Rektor ansvarar för revideringen.
- Handlingsplanen förankras i områdets samrådsgrupp, rektor ansvarar för detta.
- Rektor ansvarar för att trivselenkäterna följs upp på konferenserna senast tre veckor efter dess genomförande.
- Rektor ansvarar för att det sker kompetensutveckling inom personalgruppen när det gäller diskriminering och kränkande behandling.

Kartläggning

- Samtal med barnen genom ”Hela skolan samtalar ” sker två ggr/termin. Ansvarar gör Trygghetsteamet.
- Regelbundna samtal med kamratstödjarna. Ansvariga är utsedda lärare på skolan.
- Gruppledarna för kamratstödjarna informerar trygghetsteamet vad som kommer fram vid deras träffar. Ansvarar gör gruppledarna.
- Trivselenkäter görs två ggr/termin. Ansvarar gör Trygghetsteamet.
- Trivsel och kamratrelationer tas upp vid varje utvecklingssamtal. Ansvarar gör klassläraren.
- Regelbundna samtal i klassen angående elevernas trivsel på skolan. Ansvarar gör klassläraren.
- Hälsosamtal hos skolsköterskan i åk.F, 2, 4 och 6. Ansvarar gör skolsköterskan.
- Trygghetsteamet samlar in allt material som framkommit genom alla kartläggningar under läsåret fram till påsklovet.
- Trygghetsteamet samlas snarast efter påsklovet för att gå igenom och analysera materialet och föreslå nya mål inför nästa läsår.
- Utifrån kartläggningen och analysen utarbetas en ny plan för nästkommande läsår. Arbetet med den nya planen ska vara klart och presenterad för all personal på skolan, innan eleverna börjar läsåret 2012-2013 samt inför vårterminsstarten. Trygghetsteamet är ansvarig.
- Elever och föräldrar får ta del av planen innan september månads utgång. Detta ansvarar klassläraren för.

Nulägesanalys

Under läsåret 2010-2011 har all personal, vårdnadshavare och elever fått information om den nya likabehandlingsplanen.

Fritidspersonalen har inte varit representerad i Trygghetsteamet. Rektorn ska se till att någon personal från Fritids ingår i Trygghetsteamet läsåret 2011-2012.

Kamratstödjarträffarna har inte ägt rum en gång per månad. En tidsbestämd dag och tid i månaden för dessa träffar kommer att bestämmas inför läsåret 2011-2012. Trygghetsteamet har saknat respons från gruppledarna för kamratstödjarna. Av den anledningen vill vi att en gruppleddare för kamratstödjarna ingår i trygghetsteamet.

Planerade rastaktiviteter genomfördes från maj månad och fram till skolavslutningen för att få de flesta eleverna aktiva på rasterna och bibehålla ett lugn på skolgården. Dessa hölls av kamratstödjarna och mottogs positivt bland eleverna.

Mentorerna har informerat de nyanställda om likabehandlingsplanen.

Trivselenkäterna har följts upp på konferenserna senast tre veckor efter dess genomförande.

Trivselenkäterna under läsåret har visat att kränkningar förekommer på skolan på rasterna.

Flera elever går inte ut på rasterna utan är kvar i korridoren. I korridoren har det skett kränkningar. Där inne finns det inga rastvakter som kan se och höra vad som sker. Därför vill vi att alla elever är ute på rasterna. Vi arbetade vidare med kränkningarna genom att låsa till korridorerna på rasterna och ordna rastaktiviteter samt genom samtal både i klasserna och i små grupper på Hela skolan samtalar.

All personal har getts möjligheten att utvärdera denna plan. Några få synpunkter på planen lämnades till Trygghetsteamet

Mål

- Alla - elever, vårdnadshavare och all personal - känner till att denna handlingsplan finns.
- Kamratstödjarverksamheten ska utvecklas.
- Trygghetsteamet ska utvecklas.
- Eleverna ska ha tillgång till bra rastverksamhet för att bibehålla lugn och trygghet för alla.

Förebyggande åtgärder

- Förklara och diskutera med elever, föräldrar och personal vad vi menar med kränkning och diskriminering samt ge information om likabehandlingsplanen till elever och föräldrar. Ansvarar gör klassläraren och rektor.
- Kamratstödjarträffarna sker en gång per månad med sin gruppleddare.
- En av gruppledarna för kamratstödjarna samt personal från fritids ingår i trygghetsteamet.
- Gruppledarna för kamratstödjarna schemalägger rastaktiviteter med hjälp av kamratstödjarna. Ansvarar gör rektor.
- Alla elever går ut på rasterna.

Skolans åtgärder vid diskriminering och annan kränkande behandling.

Enligt Skollagen är skolans personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.

Elev – Elev

- Ta tag i akuta kränkningar direkt, meddela ansvarig personal.
- Tala med utsatta elever.
- Tala med den som kränker.
- Om det bedöms lämpligt kan man sammanföra den kränkta eleven med den som kränkt under vuxens ledning.
- Kontakta föräldrarna till berörda elever.
- Alla samtal skall dokumenteras.
- Upprätta åtgärdsprogram med den elev som kränkt och den som utsatts för detta. Uppföljning ingår i åtgärdsprogrammet.
- Klassläraren informerar rektor.
- Om ytterligare åtgärder behövs kontaktas trygghetsteamet.
- Om den kränkande behandlingen inte upphör kallar rektor de inblandade (barn, föräldrar, lärare) till elevvårdskonferens.
- Skolpsykolog kontaktas vid behov.
- Handledning till personal vid behov.

Åtgärder när vuxna kränker barn/elever

Som kollega och chef reagerar man och påtalar hur man upplever situationen.

Rektor genomför samtal med berörd vuxen för att få dennes bild av situationen när barn/elev eller förälder anser att en kränkning har ägt rum och därför kontaktat någon inom förskolan/skolan.

Rektor återkopplar till barn/elev och förälder senast dagen efter händelsen.

Uppföljning med elev / förälder / vuxen sker inom en vecka.

Åtgärder / resultat skall dokumenteras.

Vad står i kommunens jämställdhetsplan?

För att få ett jämställt tänkande bland barn och ungdom ska skolor:

- **ägnatid åt jämställdhetsfrågor vad gäller attityder till flickor respektive pojkar**
- **stimulera pojkar och flickor till otraditionella yrkesval**
- **sträva efter att undervisningsgrupper ska ha både manliga och kvinnliga lärare**
- **anpassa lokaler och uterum efter pojkars och flickors olika behov av lek och rörelse**
- **bibringa barnen jämställda attityder genom en pedagogik genomsyrad av jämställdhet.**

Incidentrapport

Våld, hot, trakasserier inom skolan

Elevernas namn och klass _____

Plats _____

Dag _____ Tid _____

Ansvarig personal/personal i närheten _____

Vittnen (namn och klass)

_____
_____

Bakgrund

_____
_____
_____

Kort beskrivning av incidenten

_____
_____
_____

Vidtagna åtgärder

_____
_____

Förslag till ytterligare åtgärder _____

De inblandades klassföreståndare underrättas om incidenten.

Uppgiftslämnare

_____

